

אוצרות

גליון שבועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

התחלה חדשה: העמוד היומי בליקוטי מוהר"ן

לומדי העמוד היומי של הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן זכו עד הלום לסיימו ארבע עשרה פעמים, כרצון רבינו הקדוש שאמר על ספרו, "כי צריכים ללמוד אותו הרבה עד שיהיה שגור בעל פה".

ביום שישי, כ"ד באולול, עומדים לסיים את חלקו הראשון של הספר הקדוש.

זמן שמחה והתחדשות הוא לכולנו, ללמוד את הספר ביתר התלהבות וביתר עמקות; ואילו עבור מי שטרם זכו להימנות עם לומדי העמוד היומי, זו ההזדמנות שלהם להצטרף לשורות הלומדים עם התחלת החלק השני של הספר, שהינו קל יותר מקודמו ויש בו הרבה 'תורות' קצרות.

ההצטרפות למעגל הלומדים כעת, תהווה הכנה נאותה להצטרפות למחזור הששה עשר שיתחיל בכ"ד בכסלו הבא עלינו לטובה, וגם – הכנה ראשונה במעלה להתקבצות הקדושה באומן לקראת ראש השנה.

חרדת המשפט ושמחת החנינה

צריכין להיות בשמחה, וכמו שכתוב בנחמיה לענין ראש השנה: 'אכלו משמנים ושתו ממתקים ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוכם' (לקו"ה, שבת ז).

כך גם מצוות תקיעת שופר, נועדה לעורר שמחה: 'קול שופר הוא בחינת עשרה מיני נגינה, שהם עיקר השמחה, וכמו שכתוב הללוהו בצלצלי תרועה' (שם).

איך משתלבים שני ניגודים והפכים אלו?! ■■■

אולם לאמתו של דבר אין כאן כל ניגוד. השמחה הזאת איננה מתכחשת לדין, אין כאן חילוף היסוד דעת מחומרת

המצב ומתוקף התביעה הרובצת עלינו – אדרבה, מאחר ואנחנו מודעים לאימת הדין ולתוצאותיו ואנו יודעים מה נורא הוא משא העוונות הרובץ על שכמנו, אנו מעוררים עתה שמחה של תקווה ואמונה ברחמי וחסדיו המופלאים של המלך הרחום והחנון, ואנו בטוחים שתפלותינו לא ישובו ריקם – ועל כך שמחתנו

לאחר הפצרות, נענה להם השופט והתרצה להמתיק את דינם. הם התרגשו כל כך מן המחווה ופרצו בשירת הודיה על טוב לבו. השירה עצמה הוסיפה כבוד והדר לבית המשפט

הגדולה.

השופר שמחריד ומיירא, הוא עצמו ממתיק את הדינים ומעורר את החסדים. שכן כאשר אדם מתבייש במעשיו ומתיירא בגללם, אזי ביכולתו לבטוח ולשמוח מאותה סיבה שהוא עושה את המעשה הנכון: לפחד מאימת הדין.

סגולתו של השופר, שהוא מכניס יראה שזכו שאינה מביאה יאוש ועצבות אלא תקוה טובה. זה מעורר למעלה את ההמתקה של הדין שיסתכלו בשמיים רק על הטוב שלנו.

מאיך מביא הדבר אמונה ובטחון בלבנו שגם אנחנו נתחיל להאמין ברחמי ה' עלינו, "שיכנס בלבנו רחמי העצומים עד שיהיה נמשך שמחה עלינו, שעל ידי זה עיקר תקון התשובה" (שם, אות טו).

אך כל זה כאמור רק בתנאי שהאדם גם מקבל את חלק היראה והבושה שבשופר. ■■■

חובתנו אפוא ליזכר כשאנחנו מבקשים לשמוח בראש השנה, שהשמחה לא תבוא מתוך היסוד הדעת מאחוריתנו הגדולה כלפי ימי הדין, שלא תתערב בכך שמחה זרה של פריקת עול והתעלמות מהיותנו חייבים כל כך.

השמחה צריכה לבוא מתוך הכרה בפחד הגדול מצד מעשינו, ורק הבטחון בחסדי ה' שמורעפים על מי שמעורר עצמו לתשובה ומבקש חסד חיים – היא שתגרום לנו לשמוח!

המוני הסקרנים שהתגודדו בחצר בית המשפט שפשפו עיניהם בתמרון, הם פשוט לא קלטו את אשר ראו עיניהם:

בחצר עמדו שתי קבוצות אנשים שרקדו, שרו ומחאו כפיים, קולות הזמרה הדהדו למרחקים וסחפו אתם גם את המוני הצופים.

לפתע הושבתה השמחה הגדולה, גודר חיילים ממורי סבר פרצו לתוך הקהל, קיפו את אחת הקבוצות ואסרה את אנשיה בנחשתיים, בעוד הקבוצה השנייה ממשיכה לשר מבלי שיגעו בהם לרעה.

הכל ניסו לנחש: מדוע נאסרו הללו?!

הועלו השערות מהשערות שונות: אולי בגלל שהחוק אוסר על שירה בתחומי בית המשפט? אם כך, למה לא נעצרה גם הקבוצה השנייה ומה גרם לצבא להחמיר בדינה של הקבוצה הראשונה?!

את התשובה סיפק עורך דינם: הקבוצה הראשונה נתבעת על זלזול חמור בכבוד בית המשפט, שכן הללו הגיעו עוד

לפני הדין וההלוך ורקדו ושרים, הם לא התייחסו לתביעה, לא ניסו לבקש חנינה, עמדו ורקדו כאילו לא אירע דבר.

לעומת זאת, הקבוצה השנייה נכנסה לדין, התרפסה ונפלה להגלי של השופט וחילתה את פניו שיחון אותם הפעם. לאחר הפצרות, נענה להם השופט והתרצה להמתיק את דינם. הם התרגשו כל כך מן המחווה ופרצו בשירת הודיה על טוב לבו. השירה עצמה הוסיפה כבוד והדר לבית המשפט.

■■■

ימי הרת עולם, ימים בהם אנו עומדים למשפט – מה עצומה היא חרדת הדין! "אלו הימים הנוראים המרעידיים ומרעישים מאד" – משתפת רבי נתן בתפילותיו – "מי לא יירא, מי לא יפחד בימים כאלו המלאים פחד ואימה ויראה, חיל ורעדה ותחילה מפניך. מי לא נפקד בימים ההם, כי הם נוראים ואיומים מאד מאד, ומלאכים בהם יחפזו וחיל ורעדה יאחזו, ויאמרו הנה יום הדין" (לקוטי תפלות ח"ב, נז).

התפילות של רבי נתן על ימי הדין נסובות על 'התגלות היראה'. כך גם מצוות תקיעת שופר, נועד לדבריו הקדושים לשבר את הלב לתשובה ולהביא בושה וחרדת קודש (ראה לקו"ה, ר"ה ד), וכדברי הנביא (עמוס 6): 'היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו'.

לעומת זאת, אנו מוצאים בספרים הקדושים שדוקא בראש השנה אנו מצויים לשמוח ביתר שאת. וכך כותב רבי נתן: "העיקר להמתיק תוקף הדין של ראש השנה ולהמשיך על עצמן שמחה אז, כמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל, שבראש השנה

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי תפילות	ליקוטי הימים	הדף
שבת	כה	ה"ב	ה"ג	ה"ב	חולין
א	כו	א.	לט	עא עב	צ
ב	כז	א:	ז	עג עד	צא
ג	כח	ב.	מא	עה עו	צב
ד	כט	ב:	מב	עז עח	צג
ה	ל	ג.	מג	עט פ	צד
ו	לא	ג:	מד	פא פב	צה
ז	לב	ד.	מה	פג פד	צו

יום של הפצה

כונ באלול לעיני חביב בן אישא זצ"ל

כח באלול לעיני יעקב שלמה ב"ר מתתיהו זצ"ל

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב"

ת.ד. 50617 בית שמש

טל. במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות 02-9950000

בארה"ב: 8552121-718 (1)

מוקד הישועות: 1800-255-522

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל

braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסת: 057-3100646

הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

אמצעי פשוט לזכות בדין

פי שהוא רשע גמור – איך אפשר שלא עשה איזה מצווה או דבר טוב מימיו?!"

תשאלו: הרי המצווה היא "לדון" לכף זכות, כלומר לחפש צדדים שעל פיהם באמת המעשה אינו רע, או להתבונן ברוב המכריע של מעשיו הטובים של הנדון שבגללם באמת ראוי לשפוט לזכות. אבל להחליט שהאדם זכאי בגלל כמה נקודות טובות בודדות לעומת הררי חטאים – הרי דבר זה רחוק לכאורה מכל דין צדק!

התשובה נעוצה בהכרת מעלתה של נשמה יהודית, ש"ישראל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שייד להם כלל כלל לא, לפי גודל קדושתם משרשם". (ליקו"מ ח"ב, ז). נכון, אם לדון את מעשיו של האדם, יתכן שרובם ככולם גרועים ומקולקלים, אבל אם נתבונן במהותו של יהודי, שם די בנקודה אחת קטנה של מצווה או מעשה טוב כדי להוכיח את מעלתו הגדולה.

שכן כל מצווה מהווה קשר נצחי עם בורא העולם שהינו מעל כל הפגמים והקלקולים שאינם מעידים כלל על מהות הנפש, והרי הם כבוץ הדבוק ביהלום שאינו מוריד מערכו ומחשיבותו.

מבט זה על מהותו הפנימית של יהודי, מאפשר לנו לדון לכף זכות אפילו את הרשע הגמור, כך שגם לו תהיה אפשרות לחזור בתשובה; וכך שגם אותנו ידונו לכף זכות, ולמרות הכל יתנו לנו את מירב האפשרויות להתקדם ולהשתפר לקראת השנה הבאה עלינו לטובה.

הספק ולהכריעו לכף זכות". בהערה כתוב שם: "והוא מצות עשה מן התורה" (לשה"ר ג, ז).

אבל יש במצווה זו רובד נוסף: שאדם ידון לכף זכות גם את מי שבאמת נכשל בעבירה, ללא ספק. שכרה של הנהגה זו יהיה, כמובן, שמשמים ידונו גם אותו לזכות, אף על פי שיש לו גם עבירות כאלו שקשה לתרץ אותם אפילו לפי התנאים והנסיבות.

כיצד עושים זאת?

יש לדון לכף זכות את "האדם" ולא את "המעשה"! כפי שדייקו דורשי רשומות: "הווי דן את כל האדם לכף זכות", אף שאת המעשה אינך יכול להצדיק, אבל כלפי האדם עליך להתייחס בחיוב, שהרי מלבד החטא הזה, יש לו זכויות ומעלות רבות, כאמרתו של רבינו "גם אדם גדול עלול להכשל בעוולה מסויימת, ואף על פי כן הוא ישאר אדם גדול".

אולם, במאמר שבכותרת מגלה לנו רבינו רובד עמוק עוד יותר בעניין זה: לדון לכף זכות אפילו רשע גמור, גם מי שרובו ככולו מונח ושקוע בהבלי העולם הזה, והעבירות והחטאים מהווים את הרוב המוחלט של המעשים שלו – גם כאן מי שינהג כך וידון אותו לכף זכות יזכה גם הוא להתייחסות דומה משמים שידונו אותו לזכות.

אפילו אם הוא באמת מתרשל בעבודת ה', כך שלפי כל קנה מידה אין המעשים הטובים שלו מצדיקים להשאיר אותו בחיים לשנה נוספת, אומרים גם עליו בשמיים, "כי אף על

"צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפילו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצוא בו איזה מעט טוב שבאמת המעט אינו רשע. ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב ודן אותו לכף זכות... מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל להשיבו בתשובה... כי אף על פי שהוא רשע – איך אפשר שאין בו מעט טוב עדיין? כי איך אפשר שלא עשה איזה מצווה או דבר טוב מימיו?!"

"ועל ידי זה שאתה מוצא בו עוד מעט טוב ששם אינו רשע, ואתה דן אותו לכף זכות... אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות, עד שישוב בתשובה על ידי זה".

(ליקוטי מוה"ר ח"א, רפב)

כעת, כשכולנו מחפשים איזשהו פטנט מהיר לזכות בדין, מקבלים דברי חז"ל: "הדן חבריו לזכות – דנין אותו לזכות" טעם מיוחד הרי לכם צ'ק שחתומה עליו לא פחות מאשר הגמרא במסכת שבת (קכז ע"ב).

באופן פשוט "לדון לכף זכות" הכוונה, שגם כשאני רואה מעשה שנדמה למעשה רע, יש לדון את העושה לכף זכות, ולומר שבהתאם לתנאים, לנסיבות ולאילוצים שאינם ידועים לי, הוא נהג כראוי.

מי שנוהג כן, ידונו גם אותו לזכות כלומר שיתחשבו בכל מעשה שלו בתנאים ובנסיבות בהן היה נתון ולא יחמירו עליו. וזה לא רק 'פטנט' אלא מצווה וחובה, כפי שנפסק בספר 'חפץ חיים': "אם רואה אדם שדיבר או עשה מעשה, ויש לשפוט דברו ומעשהו לצד הטוב ולצד הזכות, צריך להטות

החסיד ר' נתן ברסקי

רבים באותו דור, אך לטעמו של ר' נתן אין זה ספר מתאים לילדיו.

במכתב משנת תש"ד, ארבע שנים לאחר עלותו ארצה, פנה החסיד הגדול רבי אפרים ל קראקובסקי אל תלמידו ר' הלל מיכאלין: "ידידי יקירי והכיבי כנפשי, לאשר ששמעתי כי ירדו וותיק וחסיד בנש"ק ר' נתן ברסקי נ"י הוא בלחץ-זו-דהחק גדול, כי שמעתי כי ביו"ט בימי חול המועד לא היה לו לאכול כי אם לחם ומים מהמת אונס... והנה שמעתי עליך לאמור כי אתה משתדל בזה לסייעו – יתן ה' שתוכה לזה שיתגלגל זכות גדול על ידך".

נסתלק לבית עולמו ביום כ"א באלול שנת תשל"ב.

נסתמאו עיניהם ועובדת קיומו נעלמה מהם.

בסיום המלחמה שב לובלינה, שם התפרנס ממכירת ספרים. הגאון רבי מאיר שפירא ראש ישיבת חכמי לובלין, רחש לו חיבה יתרה, ובעת התפילות בראש השנה ביקבוץ לובלין, הושיבו לצידו בכותל המזרח.

ר' נתן עמד בקשרי מכתבים כל העת עם אביו הדגול. מכתבים אלו נדפסו בספר 'גבורות שמשון', והם מלאים בדברי אמונה ודעת טהורה ממקור הנחל נובע בהם השיב ר' נתן את נפשו בכל התלאות שעברו עליו בגשמייות וברוחניות.

בחודש אלול תרצ"ט, עלה ר' נתן עם משפחתו לארץ הקודש. היה זה שבועיים בלבד לפני פרוץ השואה האיומה כשהתנועה הימית למדינות אירופה ומחוצה לה היתה משובשת.

בני משפחתו מספרים כי מעולם לא הטיל מורא בתוך ביתו, ועל אף עמידתו על קוצו של יו"ד, עשה הכל באהבה ונעימות. בתו מספרת שפעם התמהמה לשוב לביתו, בדאגתה ניגשה לחלון והבחינה באביה העומד וממתין. יצאה ושאלה אותו מדוע אינו נכנס הביתה. השיב לה: "ריח של ספר טרף אני מריח בבית, ועד שלא יוציאוהו – לא אכנס הביתה" –

הלכה הבת וביררה אצל אחיותיה, עד שנודע לה שאחת מהן שאלה ספר כלשהו, שקריאתו היתה מקובלת בבית

נולד בשנת תרנ"ד, לאביו החסיד הגדול רבי שמשון ברסקי, מחבר הספר 'ליקוטי עצות המבואר' (העצות הממארות). ימי נעוריו עברו עליו בין כותלי ה'קלויז' באומן, שם, במחיצת החסידים הנלהבים, ישב ועסק בתורה ובעבודת ה'.

אביו רבי שמשון נהג לערוך נסיעות מפעם לפעם לפולין, כדי ללבות שם את אשו של רבינו הקדוש. בהגיעו ללובלין, היה מתאכסן בביתו של ר' חנוך העניך גוטרמן מחסידי ברסלב. בהגיע עת דודים, השיא רבי שמשון את בנו ר' נתן עם בתו של ר' חנוך העניך.

זמן קצר לאחר נישואיו שנערכו בחודש אלול, יצא ר' נתן ברכבת לאומן, כדי להימנות עם באי הקיבוץ הקדוש בראש השנה. היו אלה ימי פרוץ מלחמת העולם הראשונה, וכך ארע שהחתן הטרי נותר באומן מבלי יכולת לשוב לביתו שבלובלין.

גם בבית הוריו נמנע ממנו לשהות, כיוון שעדיין נחשב לאזרח רוסיא וחלה עליו חובת גיוס, הוא התיירא פן שהיה במחנות הצבא תפגע בקדושת יהדותו. ר' נתן הסתתר בבתי מדרש שונים ולא פעם ניצל בנס מן הגיוס. פעם אחת כשבא לבקר בבית הוריו בערב שבת, בדיוק באותה עת ביקר קצין בביתם. ר' נתן הסתתר בארון ובנס לא הבחין בו הקצין. בפעם אחרת, בהיותו במז'יבוז' על ציון סבו הבעש"ט, ביקרה שם פלוגת צבא, וגם הפעם כמו

התעוררות של אדם יקרה
משל מלאך, ושל אדם שפל
יקרה משל אדם גדול.

(עפ"י ליקוטי הלכות, נט"י לסעודה, ו, טז)

ראש השנה על אדמת נכר

וסיפר למלך, כי איש מזור עומד שם, צועק ובוכה ותוקע בקרן.

המלך, שהיה אדם מלומד ומשכיל, הבין מיד כי אין זה אדם חסר דעה. הוא פקד על משרתו: "לך וצוה על האנשים לבל יפריעו לאדם זה, שכנראה איש אלוקים הוא העומד בתפילה לפני אלוקיו".

לאחר שההמון התפזר, קרא המלך לרבי יחיאל ושאלו: "מניין אתה וכיצד הגעת לכאן?" סיפר לו רבי יחיאל את השתלשלות הדברים. התפעל המלך מן האיש אשר לפניו והציע לו לבוא עמו ולבקש בארמונו. "לא אוכל לעשות זאת טרם רדת הלילה", השיבו רבי יחיאל והבטיח לבקרו בצאת החג.

כשנפגשו לאחר מכן, אמר לו המלך: "מצאת חן בעיני. ספר לי מעט על עמך ודתך". שח לו רבי יחיאל על העם הנבחר ותורת האמת, והמלך יצא מגדרו וביקש ממנו: "חפץ אני מאד שתחזור לכאן עם עוד שלוש מאות יהודים, ותחיו כאן בטוב ובנעימים".

תשובתו למלך היתה: "איש פשוט אני ואין ביכלתי להשפיע על אנשים לעזוב את ארצם ולבוא לכאן, ומלבד זאת, אם היה חפץ האלוקים בכך – היה מביא לכאן יהודים כשהם קשורים בשלשלאות, ואם לא באו הנה, אין זאת אלא שאין רצון הבורא שיהודים ידורו כאן".

קיבל המלך את תשובתו של רבי יחיאל ונפרד ממנו באהבה ובכבוד רב.

לא חלף זמן רב ורבי יחיאל מצא ספינה שלקחה אותו למחוז חפצו. כשהגיע למזיבוב, קיבל חותנו הבעש"ט את פניו באהבה וחדווה, וכה אמר לו: "ידוע תדע, כי במקום שהיית בו, היו ניצוצות קדושים מאד. לולא באת והעלית אותם בכוח תפילותיך – היו נאלצים בני ישראל חלילה לגלות לשים בכבלי ברזל. אך בזכותך כבר לא ידרו שם יהודים יותר עד ביאת המשיח!"

(מקור: 'אוצר יראת שמים')

וגלים אדירים התנשאו אל על. ובתוככי הספינה בהלה עצומה, הנוסעים אחזו בראש בדפנות וזעקו ובכו במר לבם, ואילו רבי יחיאל התכנס בחדרו והתפלל מעומק ליבו, לבל תצלול האוניה לתהומות.

מספר שבועות נמשכה הסערה, אך לגודל הנס, לא ארע לאוניה דבר. כששככה הסערה, הבחינו הנוסעים ברצועת יבשה באופק. ניווט הקברניט את האוניה לשם, ועגן סמוך לחוף.

אותו יום היה ערב ראש השנה. רבי יחיאל הבין כי הסערה לא היתה אלא שליח להביאו הנה, למען יעשה כאן את היום הקדוש. הוא ירד מהאוניה ושאל את המקומיים לאן הגיע. השיבו לו כי לעיר הבירה, מקום מושב המלך. לשאלתו: האם יש כאן יהודים, ענו כי אין בעיר אפילו יהודי אחד.

רבי יחיאל התעצב אל לבו על שיאלץ לשהות ביום הדין בין נכרים, אולם קיבל זאת באהבה ובאמונה שמאת ה' היתה זאת. על חוף הים מצא צריף עזוב, הוא אירגן בו את חפציו וירד לטבול בים ולטהר עצמו לכבוד היום הקדוש.

למחרת היום כשקירב את שופרו לפיו והחל משמיע את התקיעות, התאספו רבים מאנשי המקום והביטו בו בתימהון. באותה שעה, יצא גם המלך לטייל סמוך לים, ולפתע הבחין בהתגודדות רבתי סביב הצריף. שלח אחד ממלווייו כדי לברר את סיבת ההתקהלות. חזר הלה

צדיק נסתר ופלאי היה רבי יחיאל אשכנזי, מי שלימים היה לחתנו של הבעל-שם-טוב, בעלה של הצדקת אדל, ואביהם של רבי ברוך ממזיבוב, רבי אפרים מסדילקוב ופיגא – אמו של רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב.

מסופר, כי בעודו צעיר לימים, מסר אביו בידו וביד אחיו סכום כסף ואמר להם: "סעו לכם להיכן שתחפצו, ובעוד חמש שנים תשובו אלי ואראה מה יצא מכם".

יצא רבי יחיאל לדרכו, ובמהלך נדודיו התודע לבעש"ט ולתורתו הקדושה, והבעש"ט אף לקחו לחתן.

כשהגיע המועד שהיה עליו לשוב אל אביו, היה זה בשלהי הקיץ. רבי יחיאל, שהשתוקק לשהות במחיצת חמיו הבעש"ט בימים הנוראים, ביקש ממנו שיברכהו שלא תארע תקלה בדרכו ויחזור לפני ראש השנה.

ברם, הבעש"ט לא ענה מאומה. גם כשכפל את בקשתו, נותר הבעש"ט בשתיקתו.

הבין רבי יחיאל איפוא כי גלוי לפני רבו וחוטנו שלא תתקיים בקשתו. אי לכך, הצטייד בשופר כשר בנסיעתו.

לאחר פגישה מופלאה שהייתה לו עם אביו ואחיו, במהלכה התודעו לדרכו החדשה ואף למדו מפיו את דרכי החסידות, פנה רבי יחיאל אל הנמל ועלה על אונייה העושה דרכה אל מחוז חפצו.

היה זה בחודש אלול, הים שהיה בתחילה נינוח, שינה לפתע בקיצוניות את מראהו, רוח עזה החלה לנשב

השבוע לפני...

השבוע לפני 200 שנה

התחדשות "קיבוץ ראש השנה" לאחר הסתלקות רבינו

עם הסתלקות רבינו הקדוש בח"י תשרי תקע"א, למרות האבל והכאב הנורא, התמסר מוהרנ"ת לכינונה של חסידות ברסלב באופן שתוכל להחזיק מעמד הלאה כהסתחת רבינו "האש שלי תוקד עד ביאת המשיח". אחת מפעולותיו המיידיות היתה המשך ה"קיבוץ" הקדוש של ראש השנה, אשר רבינו כה הרבה לדבר על חשיבותו.

וכך כותב מוהרנ"ת ביומנו: "נתחזקתי תיכף (לאחר ההסתלקות) שאנחנו צריכים להתקבץ יחד על ראש השנה באומין כמו בחיים חיותו, והזו לי על זה כמה ראיות מבוררות מדיבוריו הקדושים".

בסוף חודש טבת, בעיצומו של החורף, מוצאים אנו את מוהרנ"ת מאריך את דרכו בנסיעתו הראשונה לציון רבינו, בכדי לפגוש את החסיד רבי יעקב, קרוב משפחתו של השרף רבי שמואל אייזיק תלמיד רבינו.

רבי יעקב, ככל חסיד ברסלב, השתתף ב"קיבוץ" האחרון לחיי רבינו שמנה קהל של למעלה משש מאות איש. כעת רצה מוהרנ"ת לוודא כי גם לאחר הסתלקות רבינו יבואו החסידים לקיבוץ באומן. כאשר ישבו החסידים בביתו של רבי יעקב ודיברו על הנושא, התרומם מוהרנ"ת מכסאו, פתח ואמר בקול: "היות שבשנה שעברה בערב ראש השנה ביקש רבינו שכל אחד ממקורביו כאשר יגיע לביתו יעשה כרוז שכל מי שרוצה להיות איש כשר באמת יבוא על ראש השנה לאומן, והיות שבשנה האחרונה דיבר רבינו הרבה על מעלת הנסיעה לצדיק לראש השנה, למרות שכבר היה חולה מסוכן וידע כי הסתלקותו קרבה - מובן מכל זה כי כל אלו הדיבורים והאזהרות היו דווקא לימי ראש השנה שלאחר הסתלקותו.

"אם כך", המשיך מוהרנ"ת בהתלהבות, "דע לך ידידי שעבור זה באנו אליך, שתבטיח לנו בתקיעת כף, כי לראש השנה הבא עלינו לטובה תגיע עמנו לאומן!" ומיד פצה מוהרנ"ת בשירו הידוע: "אשרינו מה טוב חלקנו ומה יפה ירושתנו", כשהוא רומז בכך לתורת רבינו שהיא הירושה היפה שנשארה לנו. לאחר מכן מוזגו 'לחיים' כשמוהרנ"ת אומר לרבי יעקב: "זו תהיה תקיעת הכף שלך, שתיסע כל ימך לציונו הקדוש של רבינו לראש השנה, ותימנה איתנו בקיבוץ הקדוש באומן". ורבי יעקב ענה "אמן, כן יהי רצון".

הגיע ראש השנה תקע"ב, הראשון שלאחר הסתלקות רבינו, ולקיבוץ באומן הגיעו כשישים חסידים בלבד. למרות זאת, היה מוהרנ"ת שבע רצון, הוא לא ציפה שיגיעו גם אלו השישים. העובדה שגם לאחר ההסתלקות מצאו ששה מנינים של חסידים את החובה למלא רצון רבינו ולבוא, שימחה את לבו והזכיחה לו שהקיבוץ לא ייפסק, וימשיך עד ביאת גואל צדק.

(ימי מוהרנ"ת סו, טובות זכרונות ח)

לחידודא

חידה מס' 115

לגבי מה אמר רבינו שצריך להיות חכם בראש השנה?

הפתרון לחידה מספר 114

מה אמר רבינו על ילד שיבוא אליו לפני גיל שבע?

שבודאי יהיה נקי מן החטא עד יום חתונתו (חיי מוהר"ן, תקיז)

זכה בהגרלה לחידה מס' 113

נהוראי איטח, אשדוד.

בסך 50 ש"ח זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב' רחוב מאה שערים 110 ירושלים

לתשובות - התקשרו למערכת הממוחשבת 'אוצרות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחינת תשפה, תקשונו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נבונה עדי יום שני בשעה 12 בלילה. תערוך הגולה על זכות קניה בסך 50 ש"ח

שאלה:

כיצד משתמשים בכללי הלימוד של ליקוטי מוהר"ן?

תשובת הרב שמואל משה קרמר:

רבי אברהם ב"ר נחמן ז"ל קבע והציג בהקדמה לספרו הגדול 'ביאור הליקוטים' [ה"י/ט] כללים המוכרחים ללימוד העיון של הספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן, וכל הרוצה להכנס בשערי הספר, לעיין ברזי המאמרים, ראוי ונכון שילמד תחילה וידע את כולם, כי ידיעתם תסייע בעדו לכוון אל אמיתת הדברים ותצילהו מטעויות.

אך עיקר השימוש בכללים הוא רק לאחר הלימוד והעיון על פי הכלל הראשון שהוא "העיקרי לכל הכללים" (כלשון רבי אברהם בשיחות וסיפורים י"ג). כלל זה אומר ש"הרישא והסיפא והמציעתא שבכל מאמר וענין, מפורשים ומבארים זה לזה" (ביאור הליקוטים, הקדמה ד"ה הכלל הראשון).

רבי אברהם מציינ שמקור הכלל הוא בדברי רבי נתן בהקדמה לליקוטי מוהר"ן חלק א'. וזה לשון רבי נתן שם: "נערום יבין לאשורו כי בכל פעם שהוא נכנס ויוצא... מענין לענין באותו ענין, צריך לחזור לאחוריו בכל פעם ולהביט אחריו להבין היטב מתיקות עמקות הדברים, אחרית דבר מראשיתו וראשיתו מאחריתו, כולו קשור ומחובר וענין, סופו בתחילתו ותחילתו בסופו וכן באמצעיתו ובצדדיו".

בשיחות וסיפורים (שם) מוסיף רבי אברהם לבאר כלל זה: "דרך רבינו ז"ל לפרש בכל מאמר מנייה ובינה, תחילתו מסופו וסופו מתחילתו, ובאופן שאין נראה כלל רק למי שחותר ומעמיק בהם".

עוד כותב שם שזה ביאור שיחת רבינו (שיחות הר"ן קצ"ט) שאין מי שיבין את תורתו, רק מי שיכול לאומרה פנים ואחור, "כי בשחזור הקורא לאחוריו, מסוף המאמר לתחילתו, מבין יותר בוונת רבינו ז"ל".

וליתר ביאור: מאמרו של רבינו, למרות שהם בנויים בשלבים וכל שלב עומד בפני עצמו, בכל זאת כל שלבי המאמר קשורים והדוקים יחד בחיבורים שונים ומגוונים. לכן לא יתכן להבין את עומק פירוש הדברים כראוי כל עוד אין כל המאמר מונח לפנינו כשולחן ערוך.

לכן, ראשית כמנהג, צריך ללמוד את המאמר כולו בבקיאות, כדברי רבי אברהם ב"ר נחמן (ביאור הליקוטים, הקדמה ד"ה וגם כ"ז) טרם שמציג את הכללים, שצריך: "לגמור תחילה בפירוש הפשוט והדר לסבור בעיון ועומק שבהם". בלימוד זה יתמיד אפילו עשר פעמים ויותר, עד שיזכור את כל תוכן ובנין המאמר על כל שלביו, מה מביא למה ומי גורם למי, ויזכור במוחו את רוב הפסוקים ומאמרי חכמינו ז"ל שעליהם מכוּסס המאמר.

לאחר שכל בנין המאמר ערוך לפניו, ישים עין עיונו להבין איך כל עניני ופרטי המאמר מבארים אחד את השני ושולבים זה בזה, עד שכל המאמר יהיה אצלו מקשה אחת.

אז יוכל להתבונן גם בשאר הכללים, כדוגמת הכלל, "שביאורו של רבינו לפסוק או למאמר חכמינו ז"ל תואמים תמיד את פשטות כונתם". רק לאחר שכל המאמר יתיישב היטב בלבו וכולו ברור ומאיר לפניו, יוכל להתבונן ולבקש כיצד תואם הפשט לדרש. אך אם יתעכב בתחילת הלימוד להבין זאת, רק יבלבל את עצמו ולא יבין כלל גם את פשטות דברי רבינו ולא זו אף זו תעלה בידו.

וכן הכלל, "שהפשוק ומאמר חכמינו ז"ל המובא במאמר, מתבאר כולו על ידי כל המאמר", וזהו ידיעה גדולה. אך שוב, אם יתעכב להבין זאת בתחילת הלימוד, ויילך לבקש בדברי הנביא עם המפרשים, רק יתבלבל ולא יבין כלל גם את פשטות דברי רבינו. וכן על דרך זה רוב הכללים.

ומה טוב שילמד תחילה עם מלמד להועיל ויקשיב לשיעורים הנלמדים בדרך זו. ולמצער ילמד עם חבר, כי הלימוד עם חבר גם הוא יש בו משום שמירה מטעויות.

וטוב אחרית דבר מראשיתו לעטוף את הלימוד, ראש תוך וסוף, בתפלה להשם יתברך שיוכה ללמוד ולהבין, לשמור ולקיים את דברי רבינו ולהתקרב על ידי זה להשם יתברך.

"ושבת עד ה' אלקיך" (דברים ל, ב)

תשובה איננה מעשה חד-פעמי, היא דרך חיים, שכן גם כשאדם מכיר בחטאו ומתחרט עליו – אם אינו עושה זאת באמת ובתמים ומתנגבת ללבו מחשבה קטנה של קצת גאוה – 'עשיתי את זה, אני בוכה על העבירות, איזה יופי – אין זו תשובה שלמה, כך שעליו להתחרט גם על המחשבה הזאת.

זה שנאמר (משלי ט): "מי יאמר זכיתי לבי טהרתי מחטאתי" – מי יכול לומר שלבו טהור וזך גם כשהוא אומר 'חטאתי עווייתי פשעתי'!

גם התשובה השניה שיעשה, על מחשבת הפיגול, בדרך כלל עדיין איננה שלמה, כך שעליו להמשיך ולשוב שוב ושוב ביתר אמת וביתר הפנמה, עד שסוף סוף יזכה לתשובה בכל הלב שעליה נאמר: "ושבת עד ה' אלוך" – עד הדרגה הגדולה ביותר.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א ז)

"כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבךך לעשתו" (שם ל, יד)

כשאדם מלמד תורה ויראת שמים לאחרים, גם הוא עצמו זוכה להבין ולהפנים את הדברים שהוא מלמד, כמאמר התנא: "הרבה למדתי מרבותי – ומתלמידי יותר מכולן (מבות י).

זה שנאמר: "כי קרוב אליך הדבר מאד" – בכדי להבין ולהפנים יותר ויותר את הדברים הנעלים והרחוקים מאד, יש ללמד אותם לאחרים, כמו שכתוב: "פי ידבר חכמות", כי אז: "והגות לבי תבונות" (תהלים מט).

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב ז)

אומן ראש השנה
ההרשמה בעיצומה
החל מ-
\$655 | \$535
אחרי שבת
02-5410100

היכן רכשת כרטיס? זה באמת לא משנה! אצלנו
ניתן להשיג את כל שירותי הקרקע: לינה, ארוחות, והסעות, ברמה הגבוהה ביותר!
ESL
א.א.א. אק
02-999-72-72
רח' חפץ חיים 33 (ליד זכרון משה) ירושלים

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות 1-800-81-81-81
להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה וצלחה, לרווח ופריחה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים

<p>בית יעליל - בני ברק הר"ר יחזקאל עקשין ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוחי הבן שמואל ה"ח ומחנתו</p>	<p>ירושלים הר"ר אברהם בלס ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת נישואי עב"ג שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר בני ברק תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>ירושלים הר"ר יקותיאל מתחם פרסברג ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו לראות רוב נחת דקדושה</p>
<p>בית שמש הר"ר נתן ויטפיש ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש הר"ר דוד נברוצקי ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת הולדת הבן שיחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש הר"ר ישוע אשר זעלע מרגליות ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת חבר מצוה לבנו שמעון נ"י זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>בית שמש הר"ר אברהם נח בנדר ה"ח תרם והפיץ 500 גליונות לכבוד שמחת אירוחי הבת שתחי' זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדה להם לראות רוב נחת דקדושה</p>

זמנת תולמם בהפצת האוצרות

זעקת הצלה
עבור "דעם רעבינו" קינדר" מוסדות החינוך 'ברסלב ירושלים' אשר נשקפת סכנה מוחשית על המשך קיום התלמוד תורה !!!
לאור סכנה זאת מכריזים אנו את ההתקבצות לימור ר"ה שנת תשע"ב בעל"ט להתרמה כללית למוסד קדוש זה אשר בו יתאחדו כלל אנ"ש לתת צדקה לצדיק בהידור ולהציל את הילדים של רבינו הק' זי"ע אחים יקרים אל תעמדו מנגד בשעה גורלית זאת
יעקב מאיר שכטער ש. משה קרמר אליעזר ברלנד אלעזר מ. קעניג אפרים נחמן אנשין פנחס בונקר שמשון ברסקי שמעון טייכנר אברהם יצחק כרמל יצחק מאיר מורגנשטרן נתן מיימון מאיר סירוטה צבי פסח פראנק ברוך מרדכי פראנק יעקב קעניג יצחק רוזנבלט שמואל שטרן נתן דוד שפירא שמעון שפירא יחזקאל ששון

אירון-פנים EuroPnim
שירותי פנים בארץ ישראל
02-800-8080
עלצלו עכשיו או אצל הסוכנים המורשים מטעמנו
סניפים: בית שמש החיד"א 4 "חדש" ירושלים מלכי ישראל 16

ציבור אנ"ש! איחולנו שתזכו לראות אור בהירות הדרך לרבינו הק' כרטיסים אחרונים ת"א-קייב כולל נסיעות פנים